

Förslag till

Verksamhetsberättelse år 2015 för Tavelsjö ByaNät ekonomisk förening

Tavelsjö ByaNät ekonomisk förening (TBN) äger och förvaltar ett eget bredbandsnät i bygden.

Tavelsjö ByaNät ägs av sina medlemmar. Den årliga verksamheten handlar i huvudsak om anslutning av nya fastigheter, drift och skötsel av nätet, medlemskontakter genom vår medlemsservice men också mötesaktiviteter i form av årsmöte och ibland även andra typer av träffar, till exempel julgröt. Frågor som berör föreningen lyfts också upp i många andra sammanhang, inte minst i de informella mötena mellan Tavelsjö ByaNäts företrädare och övriga medlemmar.

Per-Gunnar Olofsson och Sune Karlsson har sett till att Tavelsjö ByaNät kunnat ansluta 21 nya medlemmar under år 2015. Här handlar det en ny anslutning på Liden, Tavelsjö.

Tavelsjö ByaNät har funnits sedan år 2002 då allting startade. Förutom några större sammanhållna byggprojekt under årens lopp som de i Mickelträsk, Stärkesmark och Vindelånäset, har det varje år tillkommit ungefär 10-talet nya medlemmar. Styrelsen har, med stöd i olika årsstämmor, försökt att behandla nya ansökningar positivt och har

förverkligat nya anslutningar om det bara varit möjligt tekniskt och ekonomiskt. Det finns också ett antal spännande initiativ i vår bygd för att öka attraktiviteten och få fler att bosätta sig inom Tavelsjö ByaNäts verksamhetsområde. Detta försöker Tavelsjö ByaNät också att medverka till. Bland annat genom att söka lösningar för att kunna ansluta de som flyttar till vår bygd – vare sig de köper ett hus som ännu inte har fiber eller bygger ett nytt hus.

För oss medlemmar i Tavelsjö ByaNät är det också en stor fördel att medlemstalet ökar. Det gör att vi blir fler som bär de fasta kostnaderna och ett ännu starkare fibernät ökar också bygdens attraktivitet till gagn för oss alla. Telia fortsätter att riva sitt kopparnät i vissa delar av TBN-området. Det gör att allt fler får sämre möjligheter komma ut på internet. Här kan Tavelsjö ByaNät bli en räddning eller klar förbättring.

Bredbandskontakter inom Umeåregionen

Under året har TBN träffat företrädare för de tre kommuner där TBN-nätet har sin utbredning. Syftet var att inför kommande utbyggnader se det behov som finns och var utbredningsområdena tangerar varandra. Det som en förberedelse inför byggprojektet "Bredband för bygden" under år 2016.

Dessutom har TBN tagit initiativ till kontakter med andra bredbandsföreningar i Umeåregionen. Det innebär för TBN:s del bland annat värdskap för en gemensam träff under hösten där gemensamma frågor och intresseområden utkristalliserades. Kontakterna kommer förhoppningsvis att fortsätta till nytta för TBN och övriga bredbandsföreningar.

Nätet, teknik, byggnation och åtgärder

Vid årsskiftet 2015/2016 hade Tavelsjö ByaNät 697 medlemmar och därmed lika många fastigheter anslutna. Det innebär att Tavelsjö ByaNät ökat medlemstalet med 21 nya medlemmar under året.

Per-Gunnar Olofsson har under 2015 debuterat som projektledare. Tillsammans med Bo Nimrodssons viktiga stöd, Sune Karlssons maskintjänster och Deltas svetsnings- och inkopplingsarbete har de utfört ett för TBN utmärkt utbyggnads- och reparationsarbete.

Nätet erbjuder 100 Mbit teoretisk hastighet till respektive hushåll. Oftast är den faktiska kapaciteten nästan i den nivån. Bra och ny utrustning ger högre hastighet medan lite "tröttare" utrustning som äldre konvertrar, hög belastning och flertalet inkopplade trådlösa nätverk och datorer på samma lina kan påverka hastigheten märkbart. Var och en kan själv mäta via Bredbandskollen.se och vid funderingar kontakta medlemservice.

Belastningen på Internet utanför TBN:s områdesnät varierar likaså och påverkar den upplevda hastigheten.

Robert från Delta AB klarar av det mesta i bredbandsväg och är en viktig person för att vårt bredbandsnät ska fungera. Här handlar det om en reparation i Dannebo, Haddingen.

Utbudet av streamade tjänster på nätet har ökat kraftigt. Det i sig ökar efterfrågan på ett stabilt och kapacitetsstarkt internet på minst 50 Mbit/s som blir allt viktigare. Styrelsen bevakar hela tiden kapacitetsutnyttjandet. Om det överstiger den upphandlade nivån så finns möjlighet till utökning. I framtiden kan det också bli så att enskilda användare med särskilda behov av hög kapacitet kan få möjlighet att teckna särskilt avtal för detta. Grundprincipen är att medlemmarna ska ha möjlighet att använda nätet utifrån det egna behovet.

Internetaccess

Styrelsen beslöt år 2015 att förlänga tecknat avtal med AllTele AB med ett år. Kommande styrelse ska under året ta ställning till att ny upphandling ska ske. Avtalet rymmer internetleverans och e-post. Utöver det kan medlemmar teckna enskilda avtal med AllTele AB avseende Bredbandstelefoni respektive IP-TV. Succesivt har allt flera medlemmar nyttjat möjlighet till bredbandstelefoni och bredbands-TV. Fel på dessa tjänster ska hanteras av AllTele AB, även om vår egen medlemservice ofta är behjälplig.

Medlemsservice 070-323 56 14

Om det uppstår problem med bredbandsanslutningen eller det finns frågor av olika slag kan medlemmar i Tavelsjö ByaNät ringa 070-323 56 14 - vår egen medlemsservice. Det är Lena Alwerud i Långviksvallen som svarar på detta nummer vardagar 08.00–17.00. Hit kan man ringa för information om pågående avbrott, felanmälning och grundläggande support och felsökning. Då kan man till exempel klara ut om det är routern som kraschat eller möjligen ett problem på själva bredbandet som gör att man inte kommer ut på nätet? Det är också möjligt att ringa för att skaffa en e-postadress. Följande domäner finns att välja bland:

byanat.se
jamtebole.se
rodabygden.com
starkesmark.se
tavelsjo.se
trehorningen.se
vindelanaset.se

Medlemsservice tar också emot begäran om utsättning av fiberkabeln vid grävarbeten. Ring alltid (minst en vecka före) om du ska gräva och misstänker att det går en fiberkabel i närheten. Om vi bedömer att det krävs får någon från TBN ut med mätutrustning, markeringspinnar och blå sprayfärg för att efter bästa förmåga markera ut var bredbandskabeln ligger nedgrävd så att avgrävning kan undvikas. Tavelsjö ByaNät samarbetar med www.ledningskollen.se där kartor och information om projekten finns samlade och utsättning kan begäras och bockas av. Även enskilda personer kan vända sig till Ledningskollen.se vid grävningar, då får man med el- och teleledningar också.

Överlåtelse av medlemskap vid fastighetsförsäljning är andra frågor som brukar dyka upp hos Medlemsservice. TBN lägger också ut information på Facebook och www.bygdeportalen.se om avbrott och andra driftstörningar som man kan läsa via eventuell mobil uppkoppling eller i efterhand.

Strömavbrott och avgrävningar

Ett femtontal strömavbrott utanför Tavelsjö ByaNäts kontroll har förekommit under året och ett tiotal avgrävningar har skett. När fiberkabeln grävs av krävs ofta komplicerade och tidsödande svetsningsarbeten under besvärliga förhållanden innan det är lagat och klart. Orsaken till avgrävningar kan vara att någon missat att begära utsättning eller svårigheter på plats.

Något som också brukar ställa till det för bredbandet är åskoväder. Dock inte denna ovanligt åskfattiga sommar 2015. Endast en mediaomvandlare/fiberkonverter har fått bytas på grund av åsknedslag i närheten. Vi vågar inte hoppas på samma tur för sommaren 2016, utan upprepar råden från 2014 då det åskade kraftigt. Då visade det sig att de billiga, mindre avancerade åskskydderna som tidigare rekommenderats inte höll måttet. Det som absolut hjälper är att dra ur strömkablar till mediomvandlaren/fiberkonvertern, router,

datorer och annan utrustning (och att ha kablarna en bit från urtaget så att inte strömmen kan hoppa emellan) Man kan också skaffa sig en lite större och dyrare UPS/batteribackup som även fungerar som åskskydd.

Det är mycket viktigt att begära utsättning innan man sätter "spaden i jorden" – även om det nu för det mesta handlar om en grävmaskin. Ett sätt är att använda sig av www.ledningskollen.se eller ringa till TBN:s Medlemsservice på 070-323 56 14.

Nytt sätt att frigöra IP-adressen

Tidigare brukade många ringa till Medlemsservice för att få hjälp med att frigöra IP-adressen vid inkoppling av ny router. Men dessa samtal har minskat kraftigt då det införts en ny funktion för att själv kunna göra detta: Man drar ur strömkabeln till mediaomvandlaren/fiberkonvertern en stund och sätter i den igen. Då frigörs IP-adressen och den nyinkopplade routern kan börja fungera direkt.

Tavelsjö ByaNät har en så kallad leasetid på upp till sex timmar. Det innebär att när man kopplar in en ny/annan router/dator direkt i mediaomvandlaren kan en fördröjning på upp till sex timmar uppstå innan bredbandet fungerar igen. Det är denna fördröjning som man slipper när IP-adressen frigörs.

Bygdeportalen – bygd och bredband

Bygdeportalen www.bygdeportalen.se har blivit allt populärare. Den innehåller bra information om aktiviteter i bygden och om bredbandet. Via en banner "bredbandsfrågor" kan medlemmar smidigt klicka sig fram och få information om driftsavbrott och andra ämnen rörande vårt fibernät. Eftersom TBN-området är stort, levereras el till fastigheter i området från tre olika leverantörer (Umeå Energi, Vattenfall och Skellefteå Kraft). Om det blir avbrott hos någon av dessa är det inte säkert att man märker av driftsavbrottet på annat håll i området förutom då att bredbandet inte fungerar. Detta på grund av att elförsörjningen till en nodpunkt i nätet har drabbats och att denna kan mata vidare till andra områden som fortfarande har el.

Inköp utrustning för nätet, drift etc.

Under året har inköp av material för anslutning av tillkommande fastigheter samt det som krävs för att vidmakthålla nätets funktion. Dessutom har backupsystem för befintliga nät och hemsidesservrar förstärkts.

En inventering av nätet och justering av sökbarheten av nätet har gjorts under året och utgör ett viktigt inslag i att förbättra säkerheten. I programsystemet Monitor läggs numera bland annat data kring serviceåtgärder och nyinstallationer in för att digitalt utgöra viktigt inslag i överblickbara register som över tiden ska underlätta och förbilliga driftskostnaderna för TBN.

Nodutrustning etc. är cirka 5-7 år och kostnaden för det serviceavtal vi har med leverantör blir relativt sett dyrare allt eftersom. Styrelsens tekniska grupp har uppdraget att analysera behov och förbereda inför investeringen av ny teknisk utrustning inklusive rimlig tidpunkt att byta ut äldre utrustning, sannolikt sker upphandling under 2016. Där planeras även eventuella tillkommande behov då projektet "Bredband för bygden 2016-2018" sjsätts.

Uthyrning och användning av TBN – grävaren

Under sommarhalvåret har vår mingrävare hyrts ut 12 gånger. Medlemmar i Tavelsjö ByaNät kan hyra denna till ett förmånligt pris. Uthyrningen hanteras av Fredrik Nilsson som nås på mobilnummer 070-175 29 36. Mer information om detta finns på www.bygdeportalen.se

Ekonomi

Tavelsjö ByaNät har under årens lopp eftersträvat stabil och god ekonomi.

Årsomsättningen för år 2015 på 1 326 000 kronor ligger cirka 100 000 kronor över budget. Resultatet för året slutar på noll kronor eftersom årets avskrivning på 173 000 kronor.

Det sammanlagda bokförda värdet av inbetalda ägarinsatser i TBN uppgår vid årets slut till 19 889 000 kronor, vilket är en ökning med 701 000 kronor sedan föregående år.

För styrelsen har det varit angeläget att förvalta föreningens kapital på ett tryggt och bra sätt så föreningens kapital kan värdesäkras.

Utlåning till Tavelsjö- och Rödåbygden Utveckling Ekonomisk förening (TuRe) ger TBN en säker och god avkastning, (på årsbasis 30 000 kronor). Löptiden på lånet är tre år. TuRe:s insatser för bygden ger mervärden för Tavelsjö ByaNät. Placeringen förenar acceptabel avkastning, trygg placering och att kapitalet vid behov kan bli tillgängligt för Tavelsjö ByaNät.

Slutord

Tavelsjö ByaNät ägs av oss medlemmar. Styrelsen har medlemmarnas uppdrag att förvalta nätet på ett bra sätt för kapacitetssäker och tillgänglig internet samt det som hör samman med detta. Under året har 21 nya medlemmar tillkommit, vilka vi hälsar varmt välkomna.

Kontakter med andra bredbandsföreningar i Umeåregionen som för TBN:s del bland annat inneburit värdskap för en gemensam träff under hösten kommer förhoppningsvis att fortsätta till nytta för TBN och övriga bredbandsföreningar.

Styrelsen har under hösten lämnat in ansökan till Länsstyrelsen/Jordbruksverket om ett bredbandsprojekt vilket kan ge möjlighet för anslutning till fastigheter i närområdet som ännu inte anslutits. På grund av försening inom Jordbruksverket väntas besked och uppstart först under våren 2016.

Föreningens medlemservice hanteras av Lena Alwerud. Hon har under året dirigerat ett stort antal reparationer, utbyten av komponenter och serviceinsatser. Styrelsen riktar också ett stort tack till Nils Ola Andersson för gott stöd avseende den ekonomiska hanteringen.

Avslutningsvis riktar styrelsen ett stort tack till alla de medlemmar som gett oss förtroendet att arbeta i styrelsen och därmed även med en av grundbultarna för bygdens fortsatta utveckling. Till nytta för enskilda och företag och enskilda inom vårt gemensamma landsbygdsområde, där kommunerna Vännäs, Vindelns och Umeå möts geografiskt.

Varmvattnet den 18 februari 2016

Styrelsen, ordinarie:

Hans Weinehall	Leif Carlsson	Mårten Edberg	Bo Vik
Thomas Hägglund	Bo Jonsson	Kenneth Lindberg	Bo Nimrodsson
Göran Sundqvist	Lina Juslin		

Styrelsen, ersättare:

Magnus Forsell	Anton Holmlund	Fredrik Nilsson	Majlen Rehnman
----------------	----------------	-----------------	----------------

Bilagor:

Resultat – och balansräkning avseende år 2015
Revisionsberättelse avseende år 2015

Foton: Mårten Edberg